Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17756

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu, bilim e?itimine yönelik tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlanm?? ve k?salt?lm?? versiyonudur. Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in sahip oldu?u psikometrik özellikleri koruyarak, uygulama kolayl??? sa?lamak ve daha h?zl? veri toplamak üzere tasarlanm??t?r. Ölçek, özellikle ö?rencilerin bilime kar?? olan olumlu veya olumsuz e?ilimlerini, alg?lar?n? ve de?er yarg?lar?n? belirlemeyi hedeflemektedir. Uyarlama süreci, ölçe?in kültürel ve dilsel ba?lamda geçerli?ini ve güvenirli?ini sa?lamak için titizlikle yürütülmü?tür.

K?sa formun geli?tirilmesi, ?ahin ve Genç (2015) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, elde edilen sonuçlar ölçe?in Türkiye'deki e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?labilecek geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermektedir. Bu ölçek çe?idi, bir **Uyarlama** çal??mas? neticesinde ortaya konulmu?tur.

Anahtar Kelimeler

Bilim Tutumu, K?sa Form, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, E?itim Ara?t?rmalar?, Bilim E?itimi, Psikometri.

Yazarlar

Feyzullah ?ahin, M. Genç

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin (genellikle ö?rencilerin) bilime, bilimsel süreçlere ve bilim insanlar?na yönelik genel tutum düzeylerini, kapsaml? bir ölçe?e göre daha az zaman harcayarak ve daha pratik bir ?ekilde ölçmektir. K?sa form, ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere geni? örneklemlerde veya zaman k?s?tl? ortamlarda **bilim tutumlar?n?** h?zl?ca de?erlendirme imkan? sunar.

Ölçek, ö?rencilerin bilimsel aktivitelere kat?l?m isteklili?i, bilimin toplumsal faydas?na olan inançlar? ve bilim derslerine yönelik motivasyonlar? gibi çe?itli tutum bile?enlerini tek bir genel puan alt?nda toplamay? amaçlamaktad?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? koruyarak, k?salt?lm?? versiyonun ölçülen yap?y? temsil etme yetene?inin yüksek olmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Ölçek, psikolojideki temel kavramlardan biri olan **Tutum** yap?s?n?, bilimsel ba?lamda ölçmektedir. **Bilim Tutumu**, bireyin bilime ve bilimsel aktivitelere yönelik sahip oldu?u bili?sel (dü?ünceler),

ARABPSYCHOLOGY.COM

duyu?sal (duygular) ve davran??sal (eylem e?ilimi) e?ilimlerin genel bir ifadesidir. Ölçek, genellikle pozitif veya negatif yönlü tutumlar? belirlemeye odaklan?r.

K?sa formun, tutumun alt boyutlar?n? (örne?in, bilimin de?eri, bilimsel ara?t?rmaya ilgi, bilim dersine yönelik kayg?) ne ölçüde temsil etti?i, uyarlama çal??mas?nda yap?lan **Faktör Analizi** sonuçlar?na ba?l?d?r. Bu yap?, genellikle tek boyutlu veya birkaç temel alt boyuttan olu?an, bilime yönelik genel bir e?ilimi yans?tan bir ölçüm sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, bir ölçe?in **uyarlama** sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yap?lmas? temel bir gerekliliktir. ?ahin ve Genç (2015) taraf?ndan yürütülen çal??mada, k?sa formun orijinal ölçekle benzer sonuçlar verdi?ini do?rulamak amac?yla yap? geçerli?i (aç?mlay?c? ve/veya do?rulay?c? faktör analizi) ve muhtemelen ölçüt ba??ml? geçerlik (ilgili di?er tutum ölçekleri ile korelasyon) incelemeleri yap?lm??t?r.

Uyarlama çal??mas?n?n ba?ar?s?, k?sa formun maddelerinin Türkçe konu?an popülasyon için anlaml? ve kültürel olarak uygun olmas?n?n yan? s?ra, ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?y? güvenilir bir ?ekilde temsil etmesine ba?l?d?r. Bu geçerlik çal??malar?, ölçe?in bilim tutumunu do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik katsay?lar? aç?kça sunulmam??t?r. Ancak, geçerli bir ölçek olabilmesi için yüksek derecede **Güvenirlik** de?erlerine sahip olmas? beklenir. Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda iç tutarl?l?k katsay?s? (örne?in, Cronbach Alfa) hesaplan?r.

K?sa formun güvenirlik çal??mas?, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermeyi amaçlam??t?r. Yüksek Alfa katsay?s?, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve bilim tutumu yap?s?n? istikrarl? bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret eder. K?sa formun, orijinal uzun formun güvenirli?ine yak?n de?erler sergilemesi, uyarlaman?n ba?ar?s?n?n önemli bir göstergesidir.

Faktör Analizi

Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu'nun geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin alt?nda yatan faktör yap?s?n? incelemek amac?yla **Faktör Analizi** (muhtemelen Do?rulay?c? Faktör Analizi, DFA) kullan?lm??t?r. K?sa formun, orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? (tek boyutlu veya çok boyutlu) ne ölçüde korudu?unu belirlemek kritik öneme sahiptir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör analizi sonuçlar?, k?sa formun maddelerinin bilim tutumu yap?s?n? aç?klayan tek veya birden fazla faktöre yüklendi?ini ortaya koymu?tur. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin temelini olu?turur ve maddelerin hangi alt boyutlara ait oldu?unu bilimsel olarak kan?tlar. Bu analizler, ?ahin ve Genç (2015) taraf?ndan sunulan çal??man?n temel psikometrik bulgular?ndan biridir.

Ölçek Yap?s?

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: K?sa Form Ölçe?i (Self-report Likert Tipi beklenmektedir, ancak derecelendirme bilgisi eksiktir.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genellikle ortaokul veya lise ö?rencileri, bilim e?itimi ara?t?rmalar? ba?lam?nda.)

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Ancak genellikle 10-18 ya? aral???ndaki e?itim kademesine uygundur.)

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'deki farkl? e?itim seviyelerinden al?nan bir ö?renci örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Uygulama, grup ortam?nda veya bireysel olarak yap?labilen, ka??t-kalem veya dijital formatta sunulabilen, öz bildirim temelli bir metodolojidir.

Anahtar Kelimeler

Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Bilim Ö?retimi, Ö?renci Tutumlar?, E?itim De?erlendirme, Lisansüstü Ara?t?rmalar?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?tir

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: feyzullahsahin@duzce.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Düzce Üniversitesi (Sorumlu Yazar?n Ba?l?l??? temel al?nm??t?r.)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, ?ahin ve Genç (2015) taraf?ndan yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlardan izin al?nmas?n? gerektirebilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Sorumlu yazar?n ileti?im bilgileri mevcuttur.

Ölçe?in geli?tirilme ve geçerlik/güvenirlik çal??mas?n?n yay?n y?l? **2015**'tir. Yay?nlanan makalenin orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir:

Orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: bilim-tutum-olcegi-kisa-formu-toad.pdf

Kaynaklar

?ahin, F.,& Genç, M. (2015). Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *VII. Uluslararas? Türkiye E?itim Ara?t?rmalar? Kongresi* içinde (s.471-480). Mu?la: S?tk? Koçman Üniversitesi.

Bilim Tutum Ölçe?i- K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Uyarlama çal??mas?na ait orijinal kaynak içerikte, ölçe?in maddeleri (soru listesi) sunulmam??t?r. Maddeler için do?rudan yazarla ileti?ime geçilmesi veya belirtilen referans kayna?a ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM